

Prof. dr hab. Marek Bugdol

Kraków 17.07.2023.

Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej

Uniwersytet Jagielloński

Biuro Obsługi Dyscypliny Naukowej
nauki o zarządzaniu i jakości
Wydział Zarządzania
Politechnika Częstochowska
tel. 34 3250874

Wpł. 21.08.2023 r.

Recenzja dorobku naukowego doktora Mariusza Urbańskiego

Podstawa wykonania recenzji:

Pismo z dnia 27 czerwca 2023 roku Rady Doskonałości Naukowej dotyczące składu komisji habilitacyjnej.

Ustawa Prawo i Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. z 30 sierpnia 2018 roku, poz. 1669).

I. Informacje podstawowe o kandydacie do stopnia naukowego doktora habilitowanego

Przebieg pracy zawodowej i dotychczasowe kompetencje kandydata

Pan doktor Mariusz Urbański był zatrudniony na stanowisku wykładowcy na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej (od 1 października 2007 do 30 września 2008 roku). Następnie pracował jako asystent na tym samym wydziale - do 30 czerwca 2014 roku. Od 2014 roku jest on zatrudniony na stanowisku adiunkta (urlop bezpłatny w okresie od 1 października 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.).

Od 1 sierpnia 2021 doktor M. Urbański pełni funkcję dyrektora Instytutu Badawczego Dróg i Mostów.

W 2006 roku uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera. Ukończył studia na kierunku budownictwo, na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. W 2014 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych - w dyscyplinie budownictwo. Dyplom został nadany uchwałą Rady Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej na podstawie przedstawionej rozprawy pt. Podwyższenie stopnia równości posadzek betonowych

w procesie obróbki powierzchni weryfikowanej efektywnością pracy pierścieniowego elementu roboczego. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Janusz Rajczyk, prof. P.Cz.)

Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, że kandydat w poprzednim okresie ubiegał się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

II Ocena działalności naukowej

Na podstawie przedstawionej dokumentacji można stwierdzić, że kandydat posiada publikacje dotyczące zarządzania ryzykiem, projektami, jakością, energią i środowiskiem. Jednak jego głównym obszarem zainteresowania jest proces zatrudniania cudzoziemców oraz budownictwo. Znaczna część publikacji dotyczy właśnie budownictwa (np. *Energooszczędne budownictwo drogowe na przykładzie odcinka drogi*. W: M. Ulewicz. Z. Respondek (red.), *Materiały i technologie energooszczędne w budownictwie* 156-165; *Ekspresja formy a rozwiązania konstrukcyjne w nowoczesnym budownictwie Częstochowy na przykładzie realizacji autorskich*. W: A. Repelewicz (red.), *Budownictwo i architektura Częstochowy w wybranych problemach badawczych pracowników naukowych Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej* 5, 81-91).

Liczba cytowań przedstawia się następująco:

- baza Web of Science: 254 (z autocytowaniami), 239 (bez autocytowań),
- baza Scopus: 355 (z autocytowaniami), 335 (bez autocytowań),
- Google Scholar: 662 (z autocytowaniami), 596 (bez autocytowań).

Natomiast indeks Hirscha według bazy Web of Science wynosi 10, a według bazy Scopus-12.

Liczba punktów według list ministerialnych wynosi 2885,8 (monografia – 120; czternaście rozdziałów w monografiach - 348,33; czterdzieści dwa artykuły naukowe w czasopismach - 2417,47). Na dorobek naukowy doktora Urbańskiego składa się 1 monografia, 12 rozdziałów monografii (w tym współautorskie), 47 artykułów (w tym również współautorskich). W tej liczbie mieszczą się jednak artykuły opublikowane na łamach Magazynu Autostrady, Muratora, Informatora Budowlanego - Murator. Konstrukcje, Izolacje, Chemia, Wykończenie, Budownictwa o Zoptymalizowanym Potencjale Energetycznym (b.d), Zeszytów Naukowych Politechniki Częstochowskiej. Budownictwo (20 pkt, poza naukami o

zarządzaniu), Materiałów Budowlanych (100 pkt, nie reprezentuje nauk o zarządzaniu i jakości), Roads and Bridges - Drogi i Mosty (70 pkt, nie reprezentuje nauk o zarządzaniu i jakości). Znaczna część artykułów jest opublikowana w *Energies i Sustainability* (MDPI, ale posiadających IF). Na uwagę zasługują artykuły opublikowane na łamach *Economics and Sociology* (IF 3,16) oraz *Acta Montanistica Slovaca* (IF 1,3). Ponadto doktor Mariusz Urbański opublikował 6 referatów poświęconych w większości budownictwu. Na podstawie daty uzyskania stopnia naukowego doktora można przyjąć, że jeden artykuł został opublikowany przed uzyskaniem stopnia doktora (publikacja 2013 roku).

Niektóre prace zostały napisane samodzielnie (np. (2023). Zarządzanie wielokulturowym środowiskiem pracy w przedsiębiorstwach w Polsce. *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie*, 49, 141-157; (2022). Comparing Push and Pull Factors Affecting Migration. *Economies* 10(1); (2021). Company Global Competitive Strategy and Employees Awareness. *Marketing and Management of Innovations*, 2, s. 49-64; (2021). Ocena postrzegania globalnej strategii przez pracowników dużych przedsiębiorstw. *Przegląd Organizacji* (3), s. 12-19).

W publikacjach współautorskich jego wkład pracy został oszacowany na 20-70%, w jednym przypadku na 70% (Khalid, B., Urbański, M. (2021). Approaches to understanding migration: A multi-country analysis of the push and pull migration trend. *Economics and Sociology*, 14(4), s. 242-267) a w innym na 60% (Urbański, M., AL-Tkhayneh K. M. Shamugia Z. (2021). Immigrants' Work Management - The Comparative Analysis between Poland, United Kingdom, and United Arab Emirates. *International Journal of Entrepreneurship*, 25(5S), s. 1-12).

O aktywności naukowej kandydata świadczą jego publikacje (34 publikacje są indeksowane w bazie Scopus i 25 w Web of Science.) oraz udział w projektach badawczych, realizowanych w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej, inicjatywy CORNET, programu EUREKA, akcji COST i w innych przedsięwzięciach badawczych (projekty własne FEHRL, CEDR, projekt euroregionalny CONNECT, projekty i inicjatywy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Infrastruktury i Narodowego Centrum Nauki).

Ocena monografii

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce za kluczowe osiągnięcia naukowe kandydat do stopnia doktora habilitowanego uznał

monografię - *Uwarunkowania zatrudniania migrantów w polskich przedsiębiorstwach*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022, ss. 349, ISBN 978-83-7193-898-6.

Została ona opublikowana przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej. Praca podejmuje bardzo interesujący i przydatny dla polityków, jak i menedżerów problem migracji. Napływ pracowników z innych państw a nawet obszarów kulturowych może powodować problemy w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi. „W monografii główny problem badawczy sformułowany został w formie pytania badawczego o następującej treści: *Jak kształtują się procesy związane z zatrudnianiem i zarządzaniem pracą migrantów w polskich przedsiębiorstwach?*”.

Autor omówił podstawowe typy i teorie migracji, problem migracji zarobkowej. Natomiast badania zostały poświęcone problematyce migracji w polskich przedsiębiorstwach. Autor zbadał oczekiwania respondentów związane z zatrudnianiem cudzoziemców (w tym: oczekiwania dotyczące korzyści, determinanty zatrudniania, powody korzystania z agencji pracy, zmiany dotyczące przepisów i procedur związanych z zatrudnianiem).

Książka doktora Mariusza Urbańskiego ma wartość diagnostyczną, ale zachęca też do dalszych badań. Problematiczne jest jednak to, na ile praca mieści się z zakresie nauk o zarządzaniu i jakości. W zarządzaniu zasobami ludzkimi (poziom strategiczny) jednym z najważniejszych procesów jest proces planowania zasobów i ich zatrudniania. Autor omawia podstawowe problemy zarządzania ludźmi (szczególnie w części teoretycznej). W tym sensie praca może mieścić się w wskazanej dyscyplinie naukowej.

Mankamentem pracy jest słabe powiązanie części teoretycznej z empiryczną oraz brak treści odnoszących się do poszczególnych procesów zarządzania - szczególnie zasobami ludzkimi. Na przykład w części teoretycznej wyeksponowane zostały problemy motywacji oraz środowiska wielokulturowego. O ile w części empirycznej autor omawia motywację cudzoziemców, o tyle problematyka środowiska wielokulturowego jest tylko pośrednio przedstawiona. Szkoda, że pytania stawiane w pracy nie zostały jednoznacznie powiązane z podrozdziałami części empirycznej (w ten sposób praca byłaby bardziej czytelna a przede wszystkim uporządkowana). Autor twierdzi, że „analizy literaturowe” (!) umożliwiły sformułowanie hipotez. Problem w tym, że te hipotezy nie zostały w najmniejszym stopniu uzasadnione - chociażby krótkimi podsumowaniami, wskazaniem wyników z przeglądu literatury. Celem nie może być „analiza”, bo jest ona procesem, etapem postępowania badawczego.

Podstawową słabością pracy jest brak konceptualizacji, powiązania poszczególnych pojęć z hipotezami i problemami badawczymi. Przedstawione hipotezy ogólne są bardzo rozbudowane, mało czytelne. Nie wszystkie treści omawiane w poszczególnych podrozdziałach są zgodne z ich tytułami.

Autor zbyt jednoznacznie stwierdza, że jego praca „stanowi wymierny wkład do obszaru nauk o zarządzaniu i jakości” (s.286). Przypomnieć wypada, że w tradycji akademickiej istnieje proces niezależnej oceny merytorycznej dokonywanej przez wybitnych specjalistów danej dziedziny.

Monografia zwiera wiele innych mankamentów. Jednak, tak jak stwierdzono, jej wartość polega na tym, że podejmuje ona ważną problematykę a zarazem bardzo aktualną. Wszak nawet duże spółki skarbu państwa korzystają z alternatywnych form zatrudniania. W przyszłości bardzo ważnym zagadaniem stanie się problem integracji kulturowej a wcześniej normatywnej czy komunikatywnej.

Uznać należy, że praca może być przydatna dla praktyki zarządzania. Po jej przeczytaniu menedżerowie polskich organizacji mogą mieć większy poziom wiedzy dotyczącej tego, jakie są silne i słabe strony zatrudniania pracowników z innych państw (sam autor pisze o słabych i silnych stronach cudzoziemców).

Na dorobek kandydata składają się również następujące artykuły:

- Urbański, M., AL-Tkhayneh, K.M., Shamugia, Z. (2022). Foreign employment in enterprises – examples from countries with different cultures. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 9(3), s. 284-297,
- Urbański, M., (2021). Immigrant employees' management in the enterprises – evidence from Poland. *Polish Journal of Management Studies*, 24(2), s. 449–467,
- Khalid, B., Urbański, M. (2021). Approaches to understanding migration: A multi-country analysis of the push and pull migration trend. *Economics and Sociology*, 14(4), s. 242-267,
- Urbański, M. (2021). Ocena postrzegania globalnej strategii przez pracowników dużych przedsiębiorstw. *Przegląd Organizacji*, (3), s. 12-19,
- Urbański, M., (2021). Company Global Competitive Strategy and Employees Awareness. *Marketing and Management of Innovations*, 2, s. 49-64.

Trudno stwierdzić w jakim zakresie przytoczone publikacje są ze sobą w pełni powiązane.

Tradycyjnie o powiązaniu mówimy, kiedy zachowana jest logika wywodów oraz ukazane są etapy rozwoju wiedzy (od problemu, po metody, sposoby rozwiązywania problemów naukowych, wnioski, zalecenia dla praktyki etc.). To, co może być ich wspólnym elementem to problemy globalizacji.

III Charakterystyka dorobku dydaktycznego i popularyzującego naukę

Doktor M. Urbański prowadził zajęcia na Wydziale Budownictwa dotyczące kosztorysowania w budownictwie, ekonomiki budownictwa, zarządzania nieruchomościami, technologii robót budowlanych, technologii robót drogowych, podstaw konstrukcji drewnianych z elementami BIM, geologii inżynierskiej, geologii stosowanej, ochrony własności intelektualnej, matematyki stosowej. Pod jego kierunkiem zostało przygotowanych i obronionych łącznie 47 prac dyplomowych.

Kandydat był promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pawła Halbrycha, zakończonego obroną pracy doktorskiej pt. Wpływ kształtu stalowego zbrojenia rozproszonego na właściwości mechaniczne i strukturalne kompozytów betonowych.

Ponadto, doktor Urbański prowadził wykłady na uczelniach zagranicznych (w ramach programu LLP-ERASMUS na University of Presov, Faculty of Management and Business, 7-11 października 2019 r., Presov, Słowacja; wykład autorski Human Resource Management in Multicultural Workteam w dniu 10 marca 2021 r. na University of Presov, Faculty of Management and Business - on-line).

Uczestniczył w wielu konferencjach naukowych organizowanych zarówno w kraju, jak i za granicą (Hiszpania, Tajlandia, Indie, Chiny, Armenia). M. Urbański był członkiem komitetów i rad naukowych siedmiu konferencji naukowych oraz organizatorem sesji naukowej „Prospects and Complexities in Organizational Management, Accounting and Sustainability”, która miała miejsce na konferencji naukowej 4th International Conference on Management Science and Industrial Engineering, która odbyła się w Chiang Mai, Tajlandia.

Według przedstawionej dokumentacji jest on członkiem komitetów redakcyjnych czasopism naukowych: „International Journal of Business, Economics and Social Development” (ISSN 2722-1164), „Global Journal of Entrepreneurship and Management” (ISSN 2720-4545), „Roads and Bridges – Drogi i Mosty” (ISSN:1643-1618) oraz „International Journal of Finance, Economics and Business” (ISSN 2327-8188).

W okresie od 2 stycznia 2021 do 30 lipca 2021 roku odbył staż naukowy w Bansomdejchaopraya Rajabhat University w Bangkoku, Tajlandia. Natomiast w okresie od 25 kwietnia 2022 do 8 maja 2022 roku kandydat uczestniczył w stażu naukowym na University of Presov, Faculty of Management and Business w Słowacji.

Konkluzja

Zgodnie z Ustawą Prawo i Szkolnictwie Wyższym i Nauce - art. 219, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

„1. posiada stopień doktora;

2. posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, oraz - 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”.

Warunki ustawowe zostały przez doktora Mariusza Urbańskiego spełnione. Dlatego wnioskuję o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Marek Zyzak
24.07.2023r